

Fastställelse av skyddsområde och skydds- föreskrifter för Tandsbyns grundvattentäkter, Tand 2:143 och 2:48, Östersunds kommun samt upphävande av föreskriften 23 FS 1980:29;

23FS 2018:35

Utkom från trycket
den 11 december 2018

beslutad den 8 oktober 2018 (dnr. 513-2607-2015).

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken (1998:808), skyddsområde för Tandsbyns grundvattentäkter, Tand 2:143 och 2:48, Östersunds kommun.

Skyddsområdet är indelat i vattentäktzon, primär skyddszon och sekundär skyddszon. Skyddsområdets utbredning framgår av bifogad karta (bilaga 1).

I samband med detta beslut upphävs nu gällande beslut med föreskrifter, den 24 februari 1980, dnr 11.184-195-79, 23 FS 1980:29.

Med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken meddelar Länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter som skall gälla inom skyddsområdet. Föreskrifterna skall gälla för befintlig och eventuell tillkommande verksamhet. Detta beslut och föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas.

Skyddsföreskrifter

Nedan angivna skyddsföreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta, se bilaga 1. Skyddsområdet är indelat i vattentäktzon, primär och sekundär skyddszon.

Definitioner av begrepp

Definitioner av begrepp redovisas i bilaga 2.

§ 1 Vattentäktzon

Vattentäktzon får endast disponeras av vattentäktsinnehavare för vattentäktverksamhet. Vattentäktzonen utgörs av marken kring brunnarna och skall vara inhägnad.

§ 2 Primär och sekundär skyddszon

a) Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor:

Primär skyddszon: Hantering av mer än sammanlagt 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för förvaring av drivmedel i mobila arbetsmaskiner, diesellok och fordons egna tankar.

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor får endast ske på ett

Jämtlands läns författningssamling

sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Om det finns risk för påkörning ska förvaringskärl ha påkörningsskydd.

Tvätt av motorfordon, maskiner och förbränningsmotorer med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera i marken är förbjudet.

Sekundär skyddszon: Hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för förvaring av drivmedel i mobila arbetsmaskiner, diesellok och fordons egna tankar.

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor får endast ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Om det finns risk för påkörning ska förvaringskärl ha påkörningsskydd.

Tvätt av motorfordon, maskiner och förbränningsmotorer med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera i marken är förbjudet.

b) Arbetsfordon

Primär- och sekundär skyddszon: Uppställning av arbetsfordon får endast ske om fordonen är utrustade med skyddsanordning eller placerade så att läckage till mark förhindras.

Vid yrkesmässig användning av arbetsfordon ska saneringsberedskap för oljor och drivmedel upprätthållas.

c) Spridning och lagring av växtskyddsmedel, växtnäringsämnen mm

Primär skyddszon: Yrkesmässig spridning och lagring av kemiska växtskyddsmedel är förbjudet. Yrkesmässig hantering av ensilage och växtnäringsämnen (t.ex. fast naturgödsel och handelsgödsel) är förbjudet. Spridning av flytgödsel och slam från reningsverk är förbjudet.

Sekundär skyddszon: Yrkesmässig spridning och lagring av kemiska växtskyddsmedel får inte förekomma utan tillstånd. Yrkesmässig hantering av ensilage och växtnäringsämnen (t.ex. naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam) får inte förekomma utan tillstånd.

d) Hantering av hushållspillvatten

Primär skyddszon: Anläggande av avloppsanläggning för hushållspillvatten är förbjuden. Bruk av befintlig anläggning för hushållspillvatten får inte överskrida den omfattning anläggningen har vid ikraftträdande av dessa föreskrifter.

Jämtlands läns författningssamling

e) Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon: Ny miljöfarlig verksamhet som kan innebära en risk för påverkan på yt- eller grundvattnets kvalitet är förbjuden. Befintlig miljöfarlig verksamhet som kan innebära en risk för påverkan på yt- eller grundvattnets kvalitet ska bedrivas under iakttagande av sådana skyddsåtgärder att risken för vattenförorening minimeras.

Sekundär skyddszon: Miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt 9 kap. miljöbalken och 5 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd får inte etableras eller ändras utan tillstånd. För verksamhet som har fått tillstånd enligt föregående mening krävs tillstånd för ändring av verksamheten endast om ändringen är betydelse från störningssynpunkt.

f) Upplag och deponier

Primär- och sekundär skyddszon: Det är förbjudet att lägga ut, deponera eller gräva ned animaliskt avfall, avloppsslam, latrin, hushållsavfall, med hushållsavfall jämförligt avfall eller industriavfall. Kompostering av latrin kräver tillstånd. Normal trädgårds- och hushållskompost omfattas inte av detta förbud.

g) Väghållning och underhåll av järnväg

Primär- och sekundär skyddszon: Upplag av vägsalt, asfalt och oljegrus är förbjudet. Spridning av salt kräver tillstånd. Saltinblandad sand (max 2% salt) undantas från kravet på tillstånd.

h) Tåktverksamhet, borrhings-, schakt- och markarbeten

Primär- och sekundär skyddszon: Nyetablering av tåktverksamhet samt uttag av jordfraktioner för husbehov är förbjudet.

Större schaktnings- eller grävningsarbeten, sprängning, pålning och borrhningar eller undersökningsarbeten får inte utföras utan tillstånd.

Återfyllning med massor som medför risk för förorening av grund- eller ytvatten är förbjudet.

i) Skogsbruk

Primär och sekundär skyddszon: Upplag överstigande en avverknings säsong (6 månader) av bark, flis, spån, GROT (Grenar och toppar), timmer och liknande får ej ske utan tillstånd. Normala upplag av ved eller andra träbaserade produkter, för uppvärmning av bostad eller motsvarande, omfattas inte av denna tillståndsplikt. Bevattning av timmerupplag är förbjudet.

Vid slutavverkning eller gallring ska arbetet planeras så att körskador så långt som möjligt undviks och arbetet ska företrädesvis ske på tjälad mark.

Jämtlands läns författningssamling

j) Djurhållning

Primär och sekundär skyddszon: Nyetablering av minst 2 djurenheter och väsentlig utökning av djurhållning samt ändring av befintlig verksamhetsinriktning avseende djurhållning får ej ske utan tillstånd.

k) Energianläggningar

Primär skyddszon: Anlägga anläggning för utvinning eller lagring av värme eller kyla i jord, berg eller vatten är förbjudet. Befintliga anläggningar får drivas i den omfattning anläggningen har då dessa föreskrifter träder i kraft.

Sekundär skyddszon: Anläggning för utvinning eller lagring av värme eller kyla i jord, berg eller vatten får inte anläggas utan tillstånd. Befintliga anläggningar får drivas i den omfattning anläggningarna har då dessa föreskrifter träder i kraft.

l) Transporter

Primär och sekundär skyddszon: Genomgående transport av farligt gods bör endast förekomma på av Länsstyrelsen rekommenderade vägar.

§ 3 Allmänna bestämmelser

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna ska gälla från den tidpunkt beslutet träder i kraft. Enligt 7 kap 22 § miljöbalken ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.

För befintliga anläggningar och verksamheter träder föreliggande föreskrifter i kraft på dagen två år efter skyddsföreskrifternas fastställande om inget annat meddelas av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Därefter får verksamhet som omfattas av förbud inte bedrivas. Verksamhet som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt får bedrivas endast om den som bedriver verksamheten senast på dagen två år efter ikraftträdandet lämnat in en ansökan om tillstånd, respektive gjort en anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Östersunds kommun.

Skyltning

Vid väggräns till skyddsområdet och invid vägar som passerar genom området skall finnas skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Vattentäktens huvudman ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Skyltningen ska utföras enligt Naturvårdsverkets rekommendationer.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen hanteras ska skylt som erinrar om vattenskyddsområdets existens uppsättas i omedelbar närhet till påfyllningsstället. Skyltarna tillhandahålls av Östersunds kommun men bekostas av verksamhetsutövaren.

Jämtlands läns författningssamling

Tillstånd och anmälan

Som förutsättning för ett tillstånd enligt dessa föreskrifter gäller att verksamhetsutövaren kan visa att verksamheten kan utföras och drivas utan risk för skada för vattenförekomsten.

Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten har meddelats tillstånd eller verksamheten kräver tillstånd som meddelats med stöd av miljöbalken. Verksamheten behöver ej heller tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter om verksamheten har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt 9 kap. (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd), miljöprövningsförordningen (2013:251) eller 11 kap. (vattenverksamhet).

I de fall tillstånd eller anmälan krävs enligt dessa föreskrifter i Östersunds kommun prövas detta av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Vattentäktsverksamhet

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

Allmänna upplysningar i anslutning till skyddsföreskrifterna

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelse, spill eller läckage som utgör risk för vattentäkten att skadas ska omedelbart anmälas av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten, tel 112.

Anvisade leder

Länsstyrelsen anvisar rekommenderade transportvägar för farligt gods. Uppdatering av rekommendationerna sker löpande i samarbete med kommunen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Dispensmöjligheter

Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen, efter hörande av tillsynsmyndigheten och huvudmannen meddela dispens från dessa föreskrifter. Vad en ansökan om dispens ska innehålla regleras i 23 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. I samband med sådan prövning kan tillsynsmyndigheten föreskriva särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap. 2 § miljöbalken). Dispens får enligt 7 kap. 26 § miljöbalken meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap 4§ miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till

Jämtlands läns författningssamling

ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet. Desamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift. Talan om ersättning eller inlösen förs i miljödomstolen enligt 31 kap miljöbalken.

Hänsynsregler

2 kap. miljöbalken anger gällande hänsynsregler. Hänsynsreglerna innebär bl.a. att alla som bedriver eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en grundvattentillgång nyttjas för en vattentäkt är alla, som önskar bedriva verksamhet eller vidtaga åtgärd i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldig att vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar och iaktta de försiktighetsmått som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skada på täkten.

Fa

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade skyddsföreskrifter.

Påföljder

Överträdelse av skyddsbestämmelser kan medföra straffansvar i enlighet med 29 kap 2§ och 2a § miljöbalken (1998:808).

Skogsbruk

Inom vattenskyddsområde är det särskilt viktigt att Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen (1979:429) och Skogsvårdsförordningen (1993:1096) om skyddszoner, hyggen, skador på mark och vatten samt skogsbilvägar efterlevs.

Tolkning

Vid osäkerhet vad gäller tolkning av karta med vattenskyddsområdet eller skyddsföreskrifter bör kontakt tas med tillsynsmyndigheten för klarläggande.

Tillsyn

Östersunds kommun är tillsynsmyndighet över vattenskyddsområden som beslutats av Länsstyrelsen. (Länsstyrelsens överlåtelsebeslut den 1 juni 2011.)

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifter i detta beslut innebär ingen befrielse från eventuella krav på prövning enligt, eller efterlevnad av annan lagstiftning.

Jämtlands läns författningssamling

Föreskrifterna träder i kraft omedelbart.

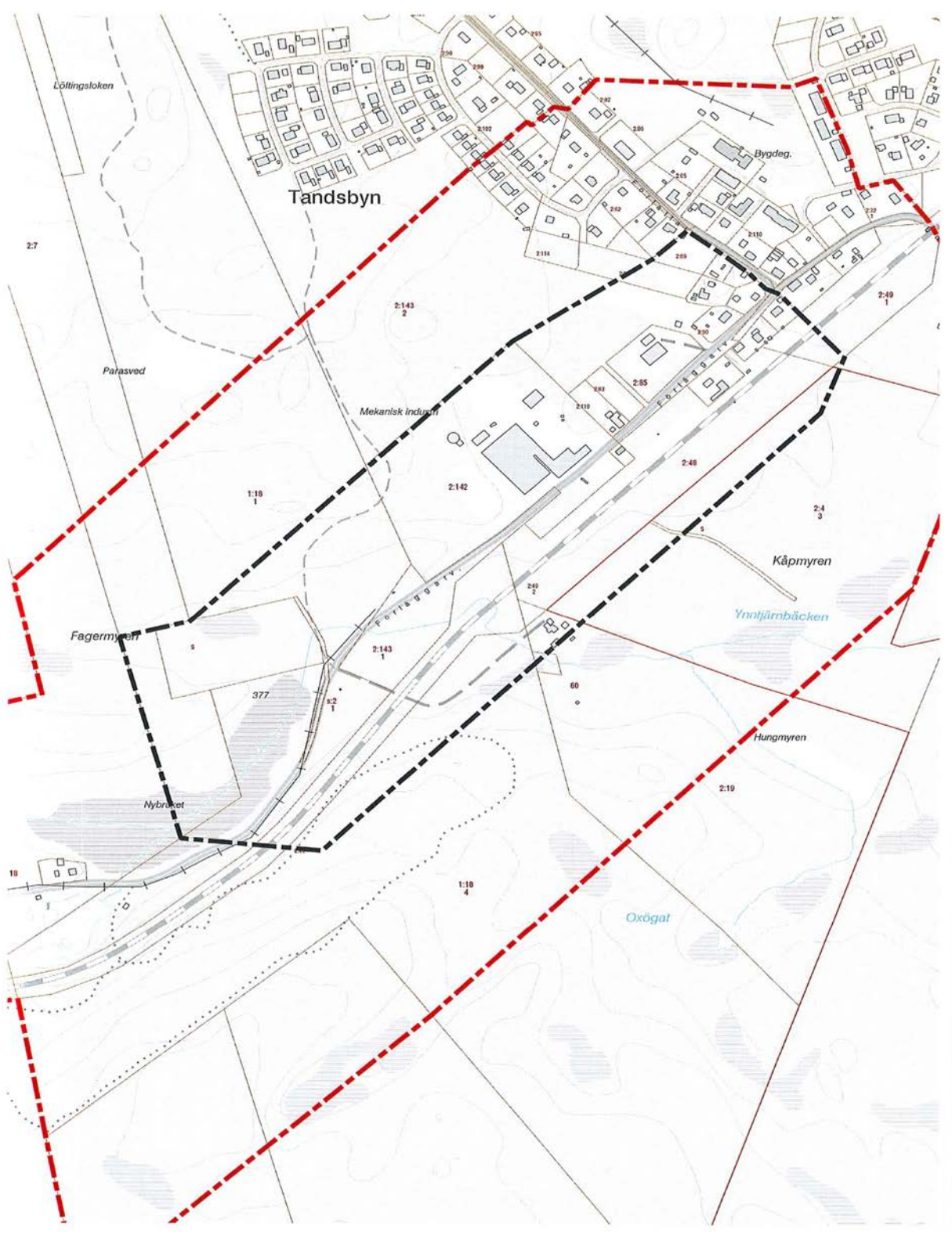
Jöran Hägglund

Gunbritt Nilsson

Utgivare

Barbro Nyberg, Länsstyrelsen i Jämtlands län

Jämtlands läns författningssamling

Bilaga 2

DEFINITIONER AV BEGREPP

Arbetsfordon

Avser t.ex. traktorer, entreprenadmaskiner, skogsmaskiner, pistmaskiner och liknande.

Befintlig verksamhet

Med uttrycken befintlig verksamhet och befintlig anläggning avses verksamhet eller anläggning som pågår respektive finns när dessa föreskrifter träder i kraft, med den utformning och omfattning som verksamheten eller anläggningen har då.

Djurenhet:

Definieras enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Med en djurenhet avses t.ex. en häst eller 10 får.

Djurhållning

Med djurhållning avses hållande av nötkreatur, häst, get, får eller svin, samt av pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur.

Hantering

Med hantering avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Större schaktning, grävning

Med större grävnings- och schaktningsarbeten avses här att åstadkomma grop i marken för större yta än för ett enfamiljshus. Mindre grävningsarbeten inom tomter samt nyanläggande och underhåll av vatten-, avlopps-, fjärrvärme-, el- och teleledningar inkluderas ej.

Transport av farligt gods

Farligt gods är den sammanfattade benämningen på ämnen och produkter, som har sådana

Jämtlands läns författningssamling

farliga egenskaper att de kan skada människor, miljö, egendom och annat gods, om de inte hanteras rätt under transport. Formellt utgör farligt gods sådana ämnen och föremål vars transport är reglerad i ADR-S och RID-S. Begreppet transport omfattar förflyttning av godset med ett transportmedel samt lastning och lossning, förvaring och annan hantering som utgör ett led i förflyttningen.

Yrkesmässig

Såväl fysiska som juridiska personer kan bedriva yrkesmässig verksamhet. En verksamhet som har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär anses vara yrkesmässig. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska kunna betraktas som yrkesmässigt. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte markerar gränsdragningen mot hobbyverksamhet

Miljöfarlig verksamhet

Miljöfarlig verksamhet är all användning av mark, byggnader eller anläggningar som kan ge upphov till utsläpp till mark eller vatten eller medföra andra störningar för människor eller miljön.